Lietas Nr. C28279512
Lietas arhīva Nr. CA-0778-15/16

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesu kolēģija šādā sastāvā:

tiesas sēdes priekšsēdētājs	V.Vazdiķis
tiesneši	I.Ošiņa,
	O.Blūmfelde,
ar tiesas sēžu sekretāri	B.Baroni

piedaloties atbildētājas AS "Swedbank" pārstāvei /pers. E/,
Rīgā, Brīvības bulvārī 34 atklātā tiesas sēdē izskatīja civillietu /pers. F/ prasībā pret AS "Swedbank", ar trešo personu /pers. G/ par līgumu punktu apstrīdēšanu, sakarā ar /pers. F/ apelācijas sūdzību par Rīgas pilsētas Kurzemes rajona tiesas 2014.gada 10.oktobra spriedumu.

Aprakstošā daļa

[1] Ar Rīgas pilsētas Kurzemes rajona tiesas 2014.gada 10.oktobra spriedumu noraidīta /pers. F/ (turpmāk – Prasītājs) prasība pret AS "Swedbank" (turpmāk – Atbildētāja) par līgumu punktu apstrīdēšanu, ar trešo personu /pers. G/.

Tiesa, izvērtējusi pušu starpā noslēgto Aizdevuma līgumu un tā grozījumus, atzinusi, ka Atbildētāja izsniegusi Prasītājam iespēju kredītu nevis patēriņa kredītu. Pie šādiem apstākļiem Prasītājs nav uzskatāms par patērētāju. Ņemot vērā minēto, tiesa atzinusi par nepamatotu Prasītāja argumentu par to Šķīrējtiesas līguma neatbilstību Patērētāju tiesību aizsardzības likumam.

Vienlaikus tiesa konstatējusi, ka starp Prasītāju un Atbildētāju 2005.gada 16.augustā tika noslēgts aizdevuma līguma Nr.05-079565-PK.

Tiesa atzinusi, ka Prasītājs iepriekš minētā līguma noslēgšanas laikā iebildumus nebija cēlis, tādējādi Aizdevuma līgums tiks noslēgts ievērojot tos pašus nosacījumus.

Tiesa secinājusi, ka lietā nav pierādījumu par to, ka Prasītājs būtu izmantojis iespēju apspriest apstrīdēto līgumu nosacījumus.

Vienlaikus tiesa atzinusi, par pamatotu Atbildētājas argumentu par to, ka Prasītājs atzinis par pamatotiem un saprotamiem apstrīdēto līgumu nosacījumus, ko apliecina Prasītāja paraksts.

[2] Par minēto spriedumu Prasītājs (Apelators) iesniedzis apelācijas sūdzību, ar kuru spriedums tiek pārsūdzēts pilnā apmērā. Lūgts prasību apmierināt.

Apelācijas sūdzībā norādīts, ka pirmās instances tiesa nav ņēmusi vērā apstākli, ka Prasītājs lūdz atcelt līgumā ietverto šķīrējtiesas klauzulu. Prasītāja ieskatā pirmās instances tiesa nepamatoti paplašinājusi prasības robežas.

Papildus norādīts, ka šķīrējtiesas klauzula nostāda Prasītāju nevienlīdzīgā stāvoklī attiecībā pret Atbildētāju, kas ir pretrunā Patērētāju tiesību aizsardzības likumam. Nav pamatots tiesas secinājums par to, ka iepriekš Prasītājs parakstījis līgumu ar līdzīgiem nosacījumiem.

[3] 2014.gada 22.decembrī tiesā saņemti trešās personas rakstveida paskaidrojumi, kuros norādīts, ka apelācijas sūdzība uzskatāma par pamatotu un apmierināmu.

[4] Atbildētājas pārstāve apelācijas instances tiesas sēdē prasību un apelācijas sūdzību neatzina, pamatojoties uz rakstveida paskaidrojumos ietvertajiem argumentiem un apsvērumiem. Papildus paskaidroja, ka Prasītājs nav ņēmis kredītu personiskai lietošanai, bet gan uzņēmējdarbības veikšanai, uz ko norāda kredīta mērķis.

Prasītājs (apelācijas sūdzības iesniedzējs) un trešā persona apelācijas instances tiesas sēdē nebija ieradušies. 2015.gada 2.aprīlī tiesā saņemti Prasītāja un trešās personas iesniegumi, kuros lūgts lietu izskatīt Prasītāja un trešās personas prombūtnē. Nekonstatējot Civilprocesa likuma 209.pantā ietvertos pamatus lietas izskatīšanas atlikšanai, Civillietu tiesu kolēģija atzīst par iespējamu izskatīt lietu Prasītāja un trešās personas prombūtnē.

Motīvu daļa

[5] Civillietu tiesas kolēģija, noklausījusies klātesošo lietas dalībnieku paskaidrojumus, izvērtējusi prasības un apelācijas sūdzības motīvus, pārbaudījusi un novērtējusi lietas materiālus, atzīst, ka prasība un apelācijas sūdzība ir nepamatotas un noraidāmas turpmāk norādīto apsvērumu dēļ.

[6] Ar lietas materiāliem Civillietu tiesu kolēģija konstatē turpmāk norādītos lietas faktiskos apstākļus:

[6.1] 2006.gada 31.maijā /pers. F/ vērsies AS „Hansabanka" Hipotekārās kreditēšanas centrā ar iesniegumu *(lietas 55.lapa)* piešķirt papildus 300 000 *euro* ēkas rekonstrukcijai /adrese/.

[6.2] 2006.gada 28.jūnijā /pers. F/ un AS „Hansabanka" noslēguši aizdevuma līgumu Nr.06-070413-PK *(lietas 11.-.15lapa)* ar kuru /pers. F/ piešķirts aizdevums 203 923 *euro*, aizdevuma mērķis – iespēju kredīts.

[6.3] 2008.gada 5.jūnijā /pers. F/ un AS „Hansabanka" noslēguši 28.06.2006. aizdevuma līguma Nr.06-070413-PK grozījumus *(lietas 16.-18.lapa)*.

[6.3] 2008.gada 5.jūnijā /pers. F/ un AS „Hansabanka" noslēguši šķīrējtiesas līgumu Nr.06-070413-PK/3 *(lietas 19.lapa)*.

[6.4] Lietā nav strīda, ka Atbildētājas nosaukums ticis mainīts no AS „Hansabanka" uz AS „Swedbank" šobrīd.

[7] No prasības Civillietu tiesu kolēģija konstatē, ka Prasītājs apstrīd virkni: 1) 2006.gada 28.jūnija aizdevuma līguma Nr.06-070413-PK; 2) 2008.gada 5.jūnija 28.06.2006. aizdevuma līguma Nr.06-070413-PK grozījumu; 3) 2008.gada 5.jūnija šķīrējtiesas līguma, punktu, jo uzskata sevi par patērētāju tiesiskajās attiecībās ar kredītiestādi (Atbildētāju), savukārt cēloņsakarīgi – apstrīdētos nosacījumus par netaisnīgiem.

Tajā pat laikā Civillietu tiesu kolēģija konstatē, ka prasībā Prasītājs, uzskatot sevi par patērētāju, vienlaikus nav minējis nekādus argumentus, kuri liecinātu par patērētāja – pakalpojuma sniedzēja attiecību pastāvēšanu Prasītāja tiesiskajās attiecībās ar Atbildētāju.

Atbildētājas pārstāve apeleācijas instances tiesas sēdē paskaidroja, ka pirms apstrīdēto līgumu noslēgšanas Atbildētāja jau vismaz divus gadus bija

līdzīgās tiesiskās attiecībās ar Prasītāju. Arī 2006.gada 28.jūnijā kredīts tika piešķirts Atbildētāja uzņēmējdarbības nodrošināšanai.

Patērētāju tiesību aizsardzības likuma 1.panta 3.punkts noteic, ka patērētājs ir fiziska persona, kas izsaka vēlēšanos iegādāties, iegādājas vai varētu iegādāties vai izmantot preci vai pakalpojumu nolūkam, kurš nav saistīts ar tās saimniecisko vai profesionālo darbību.

Izvērtējot prasībā norādītos argumentus, kopsakarā ar tiesību normām Civillietu tiesu kolēģija atzīst, ka ne katrās tiesiskajās attiecībās starp fizisku personu un kredītiestādi, fiziska persona atzīstama par patērēju. Tādējādi konkrētajā gadījumā noskaidrojams aizņēmuma izsniegšanas mērķis.

Nedz prasības pieteikumā, nedz apelācijas sūdzībā Prasītājs nav norādījis, ka aizņēmums viņam bijis nepieciešams paša patēriņam – tas ir, nekustamā īpašuma iegādei vai būvniecībai personiskai lietošanai, vai kādu citu personisku vajadzību apmierināšanai.

No lietas materiāliem Civillietu tiesu kolēģija konstatē – lietā nav strīda par to, ka /pers. F/, laika posmā no 2004.gada līdz 2006.gada 28.jūnijam, vairākkārt slēdzis ar AS „Hansabanka" aizņēmuma līgumus, gan kā juridiskas personas amatpersona, gan kā privātpersona.

Lietas materiāliem pievienotajā Jūrmalas pilsētas tiesas 2013.gada 4.decembra lēmumā, ar kuru pasludināts /pers. F/ maksātnespējas process, aprakstošajā daļā atreferēts /pers. F/ maksātnespējas pieteikuma saturs *(lietas 78.lapa lēmuma 2. - 6.rindkopa)*. No šī atreferējuma izriet, ka /pers. F/ ar AS „Swedbank" noslēdzis vairākus aizdevuma līgumus kā fiziska persona ar Atbildētāju, lai nodrošinātu līdzekļus komercsabiedrības SIA „Swetpank" (iepriekšējais nosaukums – SIA „Paritet Plus") saimnieciskās darbības uzlabošanai, tajā skaitā līgumus, kuru punktus Prasītājs apstrīd šajā lietā.

Minēto apstiprina arī lietas materiāliem pievienotais 2006.gada 31.maija /pers. F/ iesniegums AS „Hansabanka" Hipotekārās kreditēšanas centram ar lūgumu *(lietas 55.lapa)* piešķirt papildus 300 000 *euro* ēkas rekonstrukcijai /adrese/. Prasītājs prasībā nav minējis jebkādus argumentus vai iesniedzis tiesai pierādījumus tam, ka nekustamais īpašums /adrese A/ viņam piederētu un tā būtu viņa dzīvesvieta.

No minētā Civillietu tiesu kolēģija izdara secinājumu, ka Prasītājs: 1) 2006.gada 28.jūnija aizdevuma līgumu Nr.06-070413-PK; 2) 2008.gada 5.jūnija 28.06.2006. aizdevuma līguma Nr.06-070413-PK grozījumus; 3) 2008.gada 5.jūnija šķīrējtiesas līgumu noslēdzis ar mērķi iegūt finanšu līdzekļus komercsabiedrības SIA „Swetpank" saimnieciskajai darbībai.

Pie nodibinātajiem apstākļiem Civillietu tiesu kolēģija atzīst, ka Prasītājs nav uzskatāmas par patērētāju tiesiskajās attiecībās ar Atbildētāju.

Prasītājs nav prasībā norādījis citus pamatus: 1) 2006.gada 28.jūnija aizdevuma līguma Nr.06-070413-PK; 2) 2008.gada 5.jūnija 28.06.2006. aizdevuma līguma Nr.06-070413-PK grozījumu; 3) 2008.gada 5.jūnija šķīrējtiesas līguma, punktu atzīšanai par spēkā neesošiem, kā vien Patērētāju tiesību aizsardzības likuma normas.

Prasītājs nav apstrīdējis savu parakstu uz minētajiem līgumiem, kā arī nav cēlis prasību par augstāk minēto darījumu atzīšanu par spēkā neesošiem viltus, maldības vai spaidu dēļ.

Civillietu tiesu kolēģijas ieskatā ir nepamatotas prasībā ietvertās norādes uz to, ka Prasītājam nav bijusi iespēja ietekmēt noslēdzamo līgumu saturu, jo Prasītājas nav iesniedzis tiesai jebkādus pierādījumus tam, ka Atbildētāja būtu noraidījusi jebkādus Prasītāja iesniegtos priekšlikumus izmaiņām līgumu saturā.

Savukārt Prasītāja paraksts uz katras no noslēgto līgumu lapām, apliecina, ka Prasītājas ar to saturu iepazinies un akceptējis. Savukārt uz 2008.gada 5.jūnija šķīrējtiesas līguma Prasītājs pašrocīgi uzrakstījis – „šis līgums ar mani ir apspriests un es piekrītu tam", par ko lietā nav strīda.

Pie šādiem apstākļiem Civillietu tiesu kolēģija atzīst, ka nepastāv tiesisks pamats Prasītāja prasības apmierināšanai un tā ir pilnībā noraidāma kā nepamatota.

[8] Izvērtējot apelācijas sūdzības argumentus, Civillietu tiesu kolēģija konstatē turpmāk norādīto:

[8.1] Apelācijas sūdzības punktos 1.-7. apelācijas sūdzības iesniedzējs (Prasītājs) norādījis un iztirzājis faktiskos apstākļus attiecībā uz darījumiem starp Prasītāju un Atbildētāju, kuri nav celtās prasības priekšmets.

Prasība ir celta par: 1) 2006.gada 28.jūnija aizdevuma līguma Nr.06-070413-PK; 2) 2008.gada 5.jūnija 28.06.2006. aizdevuma līguma Nr.06-070413-PK grozījumu; 3) 2008.gada 5.jūnija šķīrējtiesas līguma, punktu atzīšanai par spēkā neesošiem.

Savukārt apelācijas sūdzībā Prasītājas iztirzā apstākļus, kuri viņa ieskatā varētu kalpot par pamatu: 1) 2007.gada 27.februāra galvjuma līguma Nr.04-010367-IN/2 ar 2008.gada 3.aprīļa grozījumiem; 2) 2007.gada 27.februāra Hipotēkas līguma Nr.04-010367-IN/1 grozījumu; 3) 2008.gada 3.aprīļa hipotēkas līguma Nr.04-010367-IN/3, punktu atzīšanai par spēkā neesošiem.

Pie šādiem apstākļiem minētie apelācijas sūdzības argumenti neattiecas uz šīs lietas ietvaros izskatāmo strīdu un šī iemesla dēļ atstājami bez ievērības.

[8.2] Apelācijas sūdzībā cita starpā norādīts, ka Prasītājas lūdzis tikai atcelt šķīrējtiesas klauzulu, taču tiesa neņēma vērā prasības grozījumus un nepamatoti paplašinājusi prasību.

Pārbaudot lietas materiālus Civillietu tiesu kolēģija konstatē, ka minētais arguments ir pretrunā lietas materiāliem.

No prasības pieteikuma lūgumu daļas Civillietu tiesu kolēģija konstatē, ka Prasītājs lūdzis atzīst par spēkā neesošiem līgumu punktus, kas satur ne tikai šķīrējtiesas klauzulu, bet arī daudzus citus apstākļus – tai skaitā, aizdevuma atmaksas datumu, porcentu bāzes likmi, pievienoto likmi, līgumsodu u.t.t.

Bez tam no lietas materiāliem konstatējams, ka Prasītājs šajā lietā nav jebkad iesniedzis kādus prasības grozījumus.

Pamatojoties uz minēto šis apelācijas sūdzības arguments noraidāms kā lietas apstākļiem pretrunā esošs un nepamatots.

[8.3] Apelācijas sūdzībā Prasītājs norādījis, ka tiesa nav ņēmusi vērā Komerclikuma V sadaļu, jo no Atbildētāja puses līgumus un to papildinājumus parakstīja nepilnvarotas personas.

Civillietu tiesu kolēģija minēto argumentu atzīst par nepamatotu, jo: 1) Prasītājs nav norādījis kurš tieši Komerclikuma pants ticis pārkāpts no Atbildētājas puses; 2) Prasītājs nav nedz prasībā, nedz apelācijas sūdzībā minējis, ka Atbildētāja nebūtu izpildījusi savas no noslēgtajiem līgumiem izrietošās saistības – tas ir, nebūtu izsniegusi aizdevumu tā iemesla dēļ, ka neatzītu sava pārstāvja parakstītos līgumus.

Līdz ar ko šis Prasītāja arguments ir noraidāms kā nepamatots.

Pamatojoties uz iepriekšminēto Civillietu tiesu kolēģija atzīst, ka apelācijas sūdzība ir pilnībā noraidāma kā nepamatota.

Izvērtējot pirmās instances tiesas spriedumu Civillietu tiesu kolēģija atzīst, ka pirmās instances tiesa visumā pareizi novērtējusi visus lietas apstākļus un taisījusi pamatotu spriedumu par prasības noraidīšanu.

Rezolutīvā daļa

Vadoties no Civilprocesa likuma 8.panta, 97., 193. 194.panta, 199.panta trešās daļas, 432.panta, 433.panta pirmās daļas, 450.panta pirmās daļas, 454.panta pirmās, otrās daļas, Civillietu tiesu kolēģija

nosprieda:

noraidīt /pers. F/ prasību pret AS "Swedbank", ar trešo personu /pers. G/, par līgumu punktu apstrīdēšanu.

Spriedumu var pārsūdzēt kasācijas kārtībā 30 (trīsdesmit) dienu laikā no sprieduma pasludināšanas dienas – 2015.gada 22.aprīļa, Augstākās tiesas Civillietu departamentam, iesniedzot kasācijas sūdzību Rīgas apgabaltiesā.

Tiesneši V.Vazdiķis

O.Blūmfelde